

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentarii Tres in Universam Aristotelis Philosophiam

Commentarius Secundus In Octo Libros Physicorum Aristotelis

Crespin, François

Bruxellæ, 1652

III. Quot sint ubi in corpore, sive quibus corporis partibus competat ubi proprium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95369)

minùs hoc modo explicarem illud *sicut*, quàm modo nobis objecto.

xxi. Objicies quarto, non est ratio, cur potius ubi identificetur motui locali, sive adductioni ad locum, quæ sit à causis rei, quæ ubicatur, quàm res productioni; sed huic non identificatur, ergo, &c. Probatur minor, quia ubi productum successivè est successivum; prima autem reproductio, ex præmissis à nobis supra, est permanentis, ergo, &c.

xxii. Respondeo negando assumptū; tum propter rationem, quæ adfertur pro probatione minoris, juxta quam prima rei productio manet eadem, licet res mutetur quoad locum; tum quia alioqui nihil naturaliter unum locum mutare posset in alium, magis quàm se producere possit, aut unam sui productionem in aliam mutare, quod non posse, est in confesso apud omnes, alioqui Angelus se creare posset, ut consideranti patebit.

xxiii. Objicies 5°. existentia formalis in tempore, sive duratio, non distinguitur realiter à rei productione, vel saltem à re existente & tempore; ergo neque existentia formalis in loco ab Angeli productione, vel saltem ab Angelo existente & loco.

xxiv. Respondeo 1°. 2um quidem partem assumpti esse veram; nam ideo, quia non est possibile nisi unum tempus simul, per hoc quod æternitas Dei existit & dies hodierna præcisè, Dei æternitas ei coexistit, & indifferentia, quam habet ad coexistendum diei crastinæ vel hodiernæ, tollitur, sine alio superaddito: unde etiam creatura per hoc quod existit & dies hodierna præcisè ei coexistit, & indifferentia, quam habet ad coexistendum diei crastinæ vel hodiernæ, tollitur, sine alio superaddito, quod tantò verius esse debet quòd ly *existens* præfixum, dum existit tempus, v. g. dies hodierna, non possit accipi neutraliter sive abstrahendo ab existente nunc vel tunc; quia ipsum tempus existit, quòd ly *existens* formaliter determinatur ad esse verbum, ut patet ex æternitate Dei ad hodiernam diem comparata: unde nonnulli, qui durationem identificant productioni rei, non satis cauti, suam deserendo, & nostram amplectendo sententiam, dicunt *rem existere*, sive *res existit*, propriè esse aliquid præsentis temporis, nec rectè dici aliquid actu existere, quod præsentis tempore non existit.

Respondeo secundo primam partem assumpti esse falsam, 1°. quia non est ratio, cur potius rei productioni, quàm rei existenti & tempori existenti duratio identificetur; nam sicuti, si existit productio rei & tempus, ei coexistit productio rei, quia non potest esse nisi unum tempus simul; ita si existit res (sub qua etiam numeratur productio; ut tantò clariùs disparitatis ratio deficiat) ei coexistit res, quia non potest esse nisi unum tempus simul; vel, sicuti hoc ipso quòd productio rei existit, durat (ut alii loquuntur) uno instanti simul, ita hoc ipso, quòd res existit, uno instanti durat simul, ob rationem à nobis allatam: secundo, quia, vel volunt durationem identificari productioni existenti soli, vel simul productioni & tempori; si 2um, non est ratio cur minùs tempori, quàm rei productioni identificetur, ac proinde malè dicunt rei productioni identificari; 1um autem est falsum, quia esset hic sensus, productio rei existit, & non existit tempus, quod puto involvere

contradictionem ob præmissa. 3°. quia sic (quod volunt) rei conservatio esset essentialiter successiva, cur autem potius quàm res conservata? non dicunt; & cum adstruant consequenter eam continuò mutari, pro rei cujuslibet conservatione (saltem absente ejus causà creatà) ad Deum conservantem unicum sine necessitate recurrere debent, quod est absurdum. Vnde dissimulatò assumptò, ad consequentiam,

xxv. Respondeo esse disparitatem, in eo, quòd, quia simul existere possunt plura loca, quorum uni Angelus coexistere possit formaliter, ita ut alteri non coexistat, existentia formalis in loco ab ipso & loco realiter distinguitur; è contra verò, quia simul existere non possunt plura tempora, quorum uni Angelus coexistere possit, ita ut alteri non coexistat, existentia formalis in tempore ab Angelo & tempore realiter non distinguitur.

DUBIUM III.

Quot sint ubi in corpore, sive quibus corporis partibus competat ubi proprium.

RESOLUTIO.

xxvi. **D**ico, non est nisi unum ubi materiæ, vel substantiæ (si basis) eorum omnium, quæ existunt in materia vel substantia ut suo subjecto naturali informationis. Est contra Suarezem, Rubium Tract. de loco q. 6^a. qui alibi contrarium docuerat, Arriagam, Oviedum, Averlram, Poncium, &c.

xxvii. Probatur, quia unum sufficit, ergo, &c. probatur antecedens, quia juxta Arist. hic lib. 4°. text. 32°. *ea, quæ sunt in corpore, ut albedo, scientia, &c. nec moventur, nec sunt in loco per se, sed per accidens, ratione ejus in quo sunt.* Cur autem materia dicatur esse in loco per se & non per accidens, vel è contra cur formæ dicantur esse in loco per accidens & non per se: Ratio est, quia materia per se movetur utpote subjectum universale omnium formarum, ac per consequens motus; formæ verò per accidens, & propter unionem ad subjectum, quod per se movetur: cum eo tamen stat, quòd illæ formæ supernaturaliter extra omne subjectum conservatæ, sint in loco per se; quia ut sic virtute divinâ, induunt quodammodo naturam mobilis per se, ut patet.

xxviii. Confirmatur 1°. sicut formæ sunt tantum & sufficienter quantæ naturaliter per accidens & quantitate ipsius materiæ, ita sunt tantum & sufficienter ubicatæ, sive in loco naturaliter per accidens & ubicatione ipsius materiæ: vel sic, sicut ad esse quantum quantitativè formis sufficit illas esse materialiter & ratione quantitatis subjecti determinatas, ita ad esse ubicatum in formis sufficit illas esse materialiter & ratione ubicationis materiæ determinatas; nec plura ubi materiæ & formarum videntur naturaliter possibile, quàm plures quantitates materiæ & formarum, ob eandem rationem.

xxix. Confirmatur 2°. impossibile est formas illas existere in materia ut subjecto suo naturali informationis existente hic, & non esse hic; ergo ubi materiæ sufficit ut sint hic, & cetera superfluum, & sine necessitate multiplicatur.

Dices

xxx. Dices ponatur materia illa hic & etiam Romæ, omnes formæ illæ existent in materia existente Romæ; quia illa est eadem cum materia hic existente; sed non propterea omnes illæ formæ erunt Romæ; quia suppono illas non esse Romæ replicatas, sed solam materiam; ergo possunt omnes illæ formæ existere in materia existente Romæ, & non esse Romæ; ac proinde & in materia existente hic, & non esse hic.

xxx. Respondeo distinguendo majorem, omnes illæ formæ existent in materia tanquam subiecto suo naturali informationis existente Romæ, nego majorem; existent in materia secundum entitatem existente Romæ, concedo majorem: sed hinc nihil contra nos, quia non volumus omnes formas illas sufficienter ubicari (quod volunt Vasquez, nostri Complutenses, Rubius, Albertinus, &c.) per unum ubi materiæ præcisè secundum entitatem spectatæ, quomodo argumentum habet vim, sed per unum ubi materiæ spectatæ tanquam subiectum naturale informationis istarum formarum, quomodo dicit esse ubicarum tali ubi naturali particulari & determinato per modum conditionis sine qua non & informationem materiæ ut tali ubi ubicaræ per modum conditionis, &c. nam informatio est unio formæ ad materiam, non ubicumque existentem, alioqui positâ informatione materiæ hic, postea reproductâ solâ materiâ in centum locis distinctissimis, poneretur & in illis informatio, quod meritò contra varios reputatur absurdum; sed existentem in priori naturæ in determinato hoc naturali loco (ut fateri debent omnes) in quo non importatur ubi formarum ab ubi materiæ realiter distinctum; quia ipsa informatio (saltem in formis materialibus) esteductio formarum ab ubi realiter distincta, & in sententia adversariorum prior naturâ ipso ubi formarum.

xxx. Instabis, positâ materiâ in duobus locis v. g. Gandavi & Romæ, anima mea est indifferens ut sit Romæ, vel Gandavi, vel in utroque loco; ergo debet ad unum locum præ alio determinari per ubi proprium.

xxx. Resp. materiam, vel simul & semel, ante informationem animæ, positam Gandavi & Romæ, vel positam Romæ post informationem ab anima Gandavi factam? si 1um, erit ipsius generantis, sive materiæ hic vel Romæ ad unionem cum anima disponentis, determinare subiectum informationis animæ; si enim tantum agat in materiam hic existentem, anima erit hic tantum; si utrobique (quod per divinam potentiam fieri potest) anima erit Gandavi & Romæ per adductionem ad materiam utrobique existentem tanquam subiectum illius informationis: si 2um, solum erit Gandavi, quia materia Gandavi tantum erit ubi subiectum naturale informationis illius.

xxx. Objicies 2°. formæ tam sunt in loco, quam materia, nec minus sunt capaces ubi distincti, & adduci ad alium locum, quam materia, ergo, &c. Probatum antecedens, quia alioqui si divinitus conservarentur destructâ materiâ, non essent amplius in loco, nec possent habere ubi distinctum, aut adduci ad alium locum, quæ videntur absurda, ergo, &c.

xxx. Respondeo distinguendo antecedens pro prima parte, formæ tam sunt in loco per accidens, quam sit materia per se, concedo antecedens; tam sunt in loco per se, nego antecedens: pro se-

cunda item parte distinguo antecedens, nec minus sunt naturaliter capaces ubi distincti, &c. quæ materia, nego antecedens: supernaturaliter, quomodo cessant esse in subiecto naturali informationis, concedo antecedens: sed id fit, quia tunc induunt quasi naturam subiecti informationis, quod solum per se habet ubi distinctum ac solum per se movetur & adducitur ad alium locum, & cætera per ipsum.

D V B I V M IV.

An plura corpora possint simul occupare eundem locum, vel e contra, unum plura loca simul.

Ante Resolutionem, xxxvi. Suppono ex probandis in libris de gener. & corrupt. rarefactionem aliter fieri non posse, quam per expenetrationem partium corporis rarefactibilis, ac proinde, cum rarefactio fiat naturaliter, unumquodque corpus rarefactibile tot habere partes penetratas, quot per rarefactionem potest habere expenetratas: unde consequenter dicendum quantitatem (sive materiam primam, in nostra sententia, quæ negat quantitatem realiter distinctam) esse quidem exigentiam partium suarum extra partes, sed non ultimò determinatam ad tot, vel tot partes extra partes, eo à sola forma & dispositionibus ad formam proveniente: sic enim dicitur in sententia adversariorum docentium rarefactionem fieri à raritate qualitate, quantitatem esse determinatam ad extensionem localem, sed non ultimò ad tantam vel tantam; ad tantam vel tantam autem determinari debere per raritatem, vel densitatem: quare sicut in sententia ipsorum materia accedente raritate vel densitate habet tantam vel tantam extensionem localem, ita in nostra accedente formâ, & ad illam dispositionibus, materia habet tot vel tot partes, extra partes, pro sua majori vel minori rarefactibilitate: hinc cū definitur quantitas exigentia partium extra partes cum impenetrabilitate, definitio intelligi debet de exigentia partium secundum se indeterminatarum, & ultimò determinabilium à forma, & eisdem dispositionibus, ad esse tot, vel tot, extra partes; ut sit hic sensus, quantitas est exigentia partium ultimò indeterminatarum, & ultimò determinabilium à forma, & dispositionibus, ut sint tot, vel tot, extra partes, cum impenetrabilitate naturali. Hoc supposito, sit

R E S O L U T I O I.

xxxvii. **D**ico 1°. substantiæ corporeæ completæ sublunares, non possunt naturaliter, saltem citra condensationem, simul occupare eundem locum.

xxxviii. Probatum, quia videmus, & experientia comprobatur, omnes substantias corporeas completas sublunares, etiam tenuissimas, ut aërem & aquam, se mutuo ab eodem loco expellere, & oppositum miraculo tribuitur, ergo, &c.

xxxix. Dixi sublunares, quia de celestibus nulla est experientia, aut similis certitudo; forte enim dici posset, astra errantia coelos penetrare, ita nonnulli, quod examinabimus in libris de Cælo.

xl. Objicies, scyphus plenus aquâ admittit ulterius aliquos nummos, absq; effusione aquæ; item vas cribratis cineribus plenum, tantundem aquæ recipit, quâ si omnino esset cineribus vacuum, ergo, &c.

Respondeo